

Π.3.2.1 *Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Η μητέρα μου»

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΙΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνια 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Η μητέρα μου

Δημιουργός

Βασιλική Γεωργαντζιά

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Απρίλιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Δεν αντλεί από τα σχολικά βιβλία

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική Γλώσσα

Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Εικαστικά

Αισθητική Αγωγή: Μουσική

Αισθητική Αγωγή: Θεατρική Αγωγή

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Αγωγή Υγείας

Θεατρική Αγωγή

Χρονική διάρκεια

9 διδακτικές ώρες με διακοπές

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προϋπόθεση υλοποίησης του σεναρίου αποτελεί η εξοικείωση των μαθητών με τις αρχές της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης. Είναι σημαντικό, επίσης, να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις πάνω στη χρήση των Η/Υ, όπως η χρήση του πληκτρολογίου και του ποντικιού και η διαχείριση φακέλων και αρχείων.

Για τον/την εκπαιδευτικό είναι βοηθητικό να έχει επιμορφωθεί σε θέματα ανάπτυξης διαπροσωπικών σχέσεων και προσωπικών δεξιοτήτων, προκειμένου, επωμιζόμενος τον ρόλο του συντονιστή-διευκολυντή της ομάδας-τάξης, να δημιουργήσει κλίμα ασφάλειας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης και να διατηρήσει την ισορροπία και την ουδετερότητα που απαιτείται από την πλευρά του/της.

Όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή, απαιτείται η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα στην αίθουσα διδασκαλίας, στο εργαστήριο πληροφορικής και στην αίθουσα βιβλιοθήκης. Ακόμη, προτείνεται η χρήση τόσων Η/Υ στην αίθουσα πληροφορικής όσες και οι ομάδες της τάξης. Σημειώνεται ωστόσο ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και φορητοί Η/Υ σε κάθε ομάδα για τις δραστηριότητες, ενώ μία δραστηριότητα δίνεται η δυνατότητα να υλοποιηθεί και χωρίς τη χρήση του Η/Υ (όπως αναφέρεται αναλυτικά στη διδακτική πορεία).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το συγκεκριμένο σενάριο φιλοδοξεί μέσα από πεζά και ποιητικά κείμενα να αναδείξει σημαντικά γνωρίσματα που αποδίδονται στο πρόσωπο της μητέρας, βοηθώντας τα παιδιά να ανακαλύψουν τα σημαντικά «δώρα» που τους προσφέρονται από εκείνη καθημερινά και μάλλον θεωρούνται αυτονόητα και γι' αυτό μικρής ίσως σημασίας. Για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού το σενάριο στηρίζεται πρωτίστως σε χαρακτηριστικά που τα ίδια τα παιδιά θα αποδώσουν στη μητέρα, όπως την απέραντη μητρική αγάπη και την προσφορά. Μέσα από αυτή τη διαπίστωση, το σενάριο ελπίζει να οδηγήσει τα παιδιά στη γνωριμία με βασικές αξίες της ζωής, να τους εμφυσήσει την αίσθηση ότι το να χαρίζουμε και να προσφέρουμε στους γύρω μας δίνει χαρά και σε εκείνους αλλά πρωτίστως σε εμάς. Απώτερος στόχος του είναι να συνδράμει στην επίτευξη της πραγματικής ευτυχίας και εκτίμησης των αγαθών που μας προσφέρονται στη ζωή απλόχερα και χωρίς προσωπικό κόπο.

Το σενάριο αφορμάται από το κείμενο «Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει» του «Ανθολογίου Λογοτεχνικών Κειμένων Α' & Β' Δημοτικού» και ολοκληρώνεται με τη δημιουργία κάρτας για την Παγκόσμια Γιορτή της Μητέρας τη δεύτερη Κυριακή του Μάη. Οι δραστηριότητες του σεναρίου, που αποτελούν επέκταση των δραστηριοτήτων που προτείνονται στο σχολικό εγχειρίδιο, μπορούν να λάβουν χώρα την ώρα της Φιλαναγνωσίας, της Ευέλικτης Ζώνης, της Μουσικής και των Εικαστικών αλλά και του γλωσσικού μαθήματος, εφόσον μέσα από αυτές επιτυγχάνονται και γλωσσικοί στόχοι όπως ορίζονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη συγκεκριμένη τάξη.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η Παγκόσμια Ημέρα της Μητέρας είναι μέρα εορτασμού της μητρότητας και ευχαριστιών προς τη μητέρα με αρχαιοελληνική προέλευση. Στην αρχαιότητα ήταν γιορτή της άνοιξης, όπου λατρευόταν η Γαία, η μητέρα όλων των θεών και των ανθρώπων. Η μάνα εξυμνείται επίσης στη λαϊκή μας παράδοση. Η τρυφερότητα και η αγάπη της μάνας για το παιδί της αποτυπώνεται στα νανουρίσματα, τα οποία χαρακτηρίζονται από την απλότητα και τον συγκινητικό τους λυρισμό (Αποστολίδου & Χοντολίδου 2007). Η προσφορά της μητέρας εκφράζεται και στα δημοτικά τραγούδια (αντίσταση στον Τούρκο κατακτητή αλλά και στον πόλεμο του '40). Στη χριστιανική θρησκεία πρότυπο μητέρας όλων των πιστών είναι η Παναγία. Πλήθος συγγραφέων αλλά και ποιητών και καλλιτεχνών έχουν υμνήσει στα έργα τους τη μάνα. Στη σύγχρονη εποχή, η Αμερικανίδα δασκάλα Άννα Μαρία Ριβς Τζάρβις ήταν η πρώτη που είχε την ιδέα να καθιερωθεί μια ημέρα προς τιμή όλων των μητέρων. Έτσι, από τις 9 Μαΐου 1914 ορίστηκε στην Αμερική ως επίσημη γιορτή της μητέρας η δεύτερη Κυριακή του Μάη, αλλά και σε πολλές χώρες που ακολούθησαν το παράδειγμα της, όπως και στη χώρα μας.

Μέσα από τα λογοτεχνικά κείμενα της Ντέμπι Γκλιόρι «Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει» και του Shel Silverstein «Το δέντρο που έδινε» τα παιδιά αναμένεται να αναγνωρίσουν το μεγαλείο της μάνας, την αστείρευτη προσφορά και αγάπη που χαρίζει στους γύρω της. Μέσα από τα νανουρίσματα του Γιάννη Ρίτσου «Πρωινό άστρο» και του Κώστα Βίβρου «Κοιμήσου, αγγελούδι μου» θα έρθουν σε επαφή με τραγούδια πλούσια σε συναισθήματα και ανθρωπιά, θα γνωρίσουν βασικές αρχές της ζωής για την αληθινή ευτυχία. Τα συγκεκριμένα κείμενα και ποιήματα-νανουρίσματα θα βοηθήσουν τα παιδιά να προσδιορίσουν εκ νέου τη σχέση τους με τη μητέρα.

Οι στόχοι του σεναρίου επιδιώκεται να επιτευχθούν στο πλαίσιο της διδασκαλίας της γλώσσας με δραστηριότητες (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012) στις

οποίες ενσωματώνονται και δραστηριότητες κριτικού γραμματισμού. Μαθητές και διδάσκοντες εμπλέκονται σε ποικίλες γνωστικές και επικοινωνιακές διαδικασίες και αξιοποιούνται πόροι, όπως οι ΤΠΕ, με στόχο τη δραστηριοποίηση και αυτενέργεια των μαθητών, τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό μοντέλο της μάθησης στο μαθητοκεντρικό.

Α. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να αντιληφθούν τον ενιαίο χαρακτήρα της μητρικής φύσης.
- Να καλλιεργήσουν βασικές αρχές σεβασμού και εκτίμησης, επαναπροσδιορίζοντας τη σχέση τους με τη μητέρα.
- Να ακούσουν, να απολαύσουν και να τραγουδήσουν νανουρίσματα.
- Να αναγνωρίσουν τον πομπό και τον δέκτη στα τραγούδια-νανουρίσματα.
- Να γνωρίσουν την έκφραση των συναισθημάτων της μάνας για το παιδί μέσα από τα νανουρίσματα.
- Να εκφράσουν δικά τους συναισθήματα, γράφοντας και τραγουδώντας νανουρίσματα.
- Να κατανοήσουν τις υλικές και κοινωνικές συνθήκες που γέννησαν τα νανουρίσματα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους κυρίως σε αφηρημένες έννοιες.
- Να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (επιχειρηματολογώντας, διατυπώνοντας τη γνώμη τους).
- Να γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός ποιήματος-νανουρίσματος (στροφές, στίχοι, ομοιοκαταληξία, ελεύθερος στίχος κ.ά.).
- Να συνθέσουν ένα δικό τους νανούρισμα.

- Να γράψουν σε ψηφιακή μορφή μια κάρτα για τη γιορτή της μητέρας.

Γραμματισμοί

- Να μάθουν να χρησιμοποιούν ψηφιακό εργαλείο ζωγραφικής και να εισάγουν κείμενο σε αυτό.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου.
- Να εξοικειωθούν με βασικές εντολές ενός λογισμικού παρουσίασης, όπως η αντιγραφή, επικόλληση, διαγραφή, η μετακίνηση με drag & drop.
- Να εξοικειωθούν με βασικές εντολές λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης.
- Να μάθουν να εκτυπώνουν.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό λεξικό και να αναζητούν τη σημασία άγνωστων λέξεων.

Διδακτικές πρακτικές

Στο συγκεκριμένο σενάριο ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί, συντονίζει την ομάδα-τάξη, εμπνυχώνει τη μαθησιακή διαδικασία, συμβουλεύει και έχει τον ρόλο του διαμεσολαβητή ανάμεσα στον/στη μαθητή/τρια και τη γνώση, στοχάζεται και αναστοχάζεται σε όλη τη διαδικασία μάθησης, έχει τον ρόλο του διευκολυντή των δραστηριοτήτων με απώτερο στόχο να καλλιεργηθεί η δεξιότητα της ενσυναίσθησης και τα παιδιά να διαμορφώσουν στάσεις μέσα από τη συγκεκριμένη εμπειρία. Έτσι, ο μαθητής είναι ενεργός και όχι παθητικός ακροατής των μαθησιακών δραστηριοτήτων, ερευνά και ανακαλύπτει τη μάθηση, είναι ο πρωταγωνιστής της μαθησιακής διαδικασίας και γι' αυτό βρίσκεται στο κέντρο της μαθησιακής διαδικασίας (Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης 2011).

Σε μια τάξη 24 μαθητών προτείνεται η δημιουργία 6 ομάδων των 4 ατόμων ή σε 12 δυάδες, ανάλογα με τη δραστηριότητα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, και εφόσον δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι φορητοί ή σταθεροί Η/Υ, προτείνεται η ολοκλήρωση της δραστηριότητας με συμβατικό τρόπο, όπως θα περιγράψουμε παρακάτω.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία του συγκεκριμένου σεναρίου μπορεί να αποτελέσει το κείμενο της Ντέμπι Γκλιόρι «[Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει](#)» («Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Α΄ & Β΄ Δημοτικού», σ. 22) ή όποιο άλλο κείμενο αναφέρεται στη μητέρα από την ενότητα *Οικογένεια* του ίδιου Ανθολογίου. Επίσης, πιθανή αφετηρία ίσως είναι σχετική δραστηριότητα σε ημιτυπικό πεδίο του σχολικού γραμματισμού, όπως είναι η Αγωγή Υγείας, που στοχεύει στην καλλιέργεια δεξιοτήτων στο δημοτικό σχολείο (όπως το συγκεκριμένο πρόγραμμα [εδώ](#)). Ακόμη, αφορμή για την ενασχόληση με τις δραστηριότητες του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει ο ερχομός της Παγκόσμιας Ημέρας της Μητέρας και η προετοιμασία των μαθητών/τριών για τη συγκεκριμένη γιορτή.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η βιωματική εμπλοκή μαθητών σε ποικίλες μορφές λεκτικής επικοινωνίας, όπως είναι: δραματοποιήσεις, θεατρικά παιχνίδια, παιχνίδια ρόλων, τραγούδια, ποιήματα, η περιγραφή προσώπων, καταστάσεων και συναισθημάτων, καθώς και οι αφηγήσεις, η εξοικείωση με τους εκφραστικούς τρόπους και με το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούνται σε διάφορες περιστάσεις της ζωής, η αξιοποίηση των ΤΠΕ, εμπεριέχονται στους στόχους των [Νέων Προγραμμάτων Σπουδών](#) για τη διδασκαλία της Γλώσσας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στις δραστηριότητες του σεναρίου αξιοποιείται το πρόγραμμα ζωγραφικής, το περιβάλλον παρουσίασης, ένα πρόγραμμα εννοιολογικού χάρτη, το λογισμικό της Γλώσσας Α΄ - Β΄ Δημοτικού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, καθώς και ηλεκτρονικές διευθύνσεις για πρόσβαση σε λογοτεχνικά-ποιητικά κείμενα και στο Λεξικό της κοινής νεοελληνικής.

Κείμενα

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Α΄ & Β΄ Δημοτικού

Ντέμπε Γκλιόρι «[Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει](#)»

Λογοτεχνικά κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Shel Silverstein «[Το δέντρο που έδινε](#)». Αθήνα: Δωρικός, 1998.

[Νανουρίσματα](#) από το Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού

Κ. Βίρβος, «[Νανούρισμα \(Κοιμήσου, αγγελούδι μου\)](#)», στίχοι του τραγουδιού

Γ. Ρίτσος, «[Πρωινό άστρο](#)», στίχοι του τραγουδιού

Εικόνες

Πίνακας της Κ. Μ. Berggren με [θέμα το νανούρισμα](#)

Εικόνα με [θέμα τη μάνα](#) διαθέσιμη στο ιστολόγιο <http://nekthl.blogspot.gr/>

«[Mother and Child](#)», λεπτομέρεια του πίνακα «The tree stages of woman» του Gustav Klimt

Βίντεο - Τραγούδια

«[Το δέντρο που έδινε](#)», Churchill Films, σε αφήγηση Μιχάλη Κλεάνθη.

«[Κοιμήσου, αγγελούδι μου](#)», από τον δίσκο *Το τραγούδι του νεκρού αδελφού*, στίχοι:

Κ. Βίρβος, μουσική: Μ. Θεοδωράκης, 1962.

«[Πρωινό άστρο](#)», από τον δίσκο *Μελοποιημένα ποιήματα από βιβλία του Δημοτικού Σχολείου*, στίχοι: Γ. Ρίτσος, μουσική: Μ. Τρανουδάκης, 1997.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η διδακτική ώρα

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα διδασκαλίας, για να γνωρίσουν το λογοτεχνικό κείμενο «[Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει](#)» από το σχολικό βιβλίο «Ανθολόγιο Α΄ & Β΄ Δημοτικού». Το συγκεκριμένο κείμενο είναι ολόκληρο ένα βιβλίο, οπότε, αν υπάρχει

στη βιβλιοθήκη του σχολείου, προτείνεται να «σκαναριστεί» από τον/την εκπαιδευτικό και να προβληθεί σε βιντεοπροβολέα σε αυτή τη μορφή, γιατί είναι πλούσιο σε εικόνες και αυτό το κάνει ιδιαίτερα ελκυστικό στα παιδιά.

Ο/Η εκπαιδευτικός διαβάζει το κείμενο, ώστε τα παιδιά να ευχαριστηθούν την ακρόαση, ενώ προηγουμένως έχει ενθαρρύνει, όσα παιδιά θέλουν, να ακολουθήσουν χαμηλόφωνα και να διαβάζουν παράλληλα. Ο/Η εκπαιδευτικός με αυτό τον τρόπο λειτουργεί ως πρότυπο αναγνώστη και τα παιδιά μπορούν πιο εύκολα να τον/τη μιμηθούν και να διαβάσουν με σωστό επιτονισμό και εκφραστικότητα.

Στη συνέχεια, αξιοποιούνται οι ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου, έτσι όπως δίνονται κάτω από το κείμενο του ανθολογίου: «Γιατί είναι κακόκεφος ο Μικρός της ιστορίας;», «Σε ποια ζώακια σκέφτηκε να μεταμορφωθεί, για να δοκιμάσει την αγάπη της μαμάς του;», «Σε τι θα μεταμορφωνόσουν εσύ και γιατί;». Η τελευταία ερώτηση αποτελεί πολύ καλή αφορμή για παντομίμα. Έτσι, τα παιδιά μπορούν να χωριστούν σε τυχαίες δυάδες (με κάρτες ζώων μητέρας-παιδιού) και, αφού συνεννοηθούν, να παίξουν μια ο ένας και μια ο άλλος τον Μικρό και τη μαμά του. Οι άλλοι προσπαθούν να μαντέψουν ποιο είναι το ζώο στο οποίο μεταμορφώνονται. Στόχο σε αυτή τη δραστηριότητα αποτελεί τόσο η καλλιέργεια της φαντασίας όσο και ο τρόπος προσέγγισης του άλλου παιδιού (μητρικός ρόλος), που καλείται να δείξει την αγάπη του στον Μικρό. Για μερικά παιδιά ίσως είναι μια πρώτη ευκαιρία να εκφραστούν θετικά σε συμμαθητή/τρια ή, από την άλλη, να εισπράξουν για πρώτη φορά θετικά συναισθήματα από έναν/μία συμμαθητή/ριά τους.

Στη συνέχεια, για την πραγματοποίηση της 2ης διδακτικής ώρας, τα παιδιά μπορούν να μεταβούν στην αίθουσα υπολογιστών ή να παραμείνουν στην αίθουσα διδασκαλίας, αν υπάρχουν φορητοί υπολογιστές.

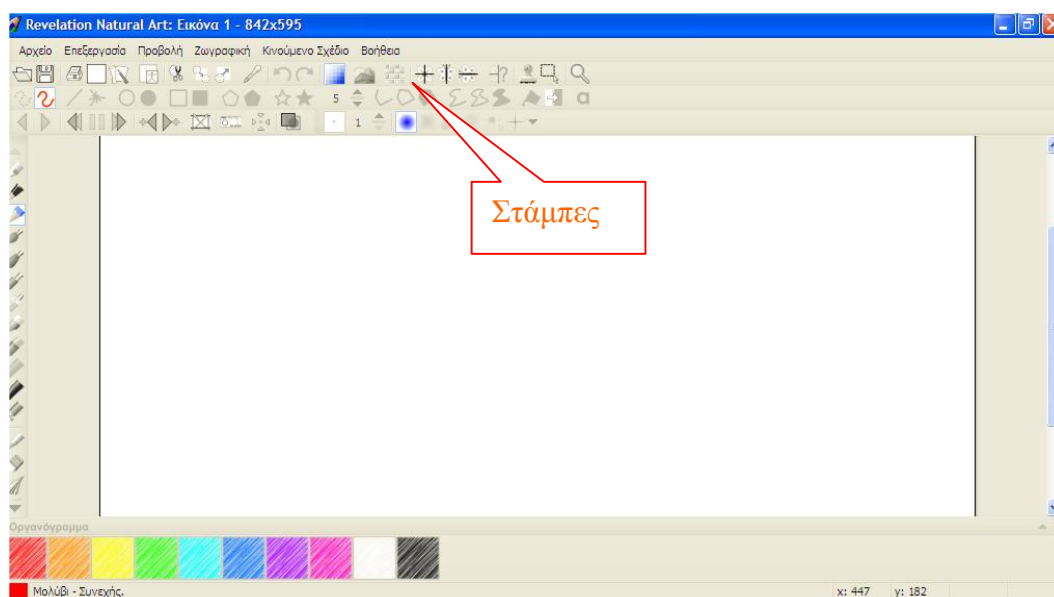
2η διδακτική ώρα

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών με σκοπό να δημιουργήσουν τον δικό τους «Ουρανό της Αγάπης». Είναι χωρισμένα σε δυάδες και σε κάθε δυάδα

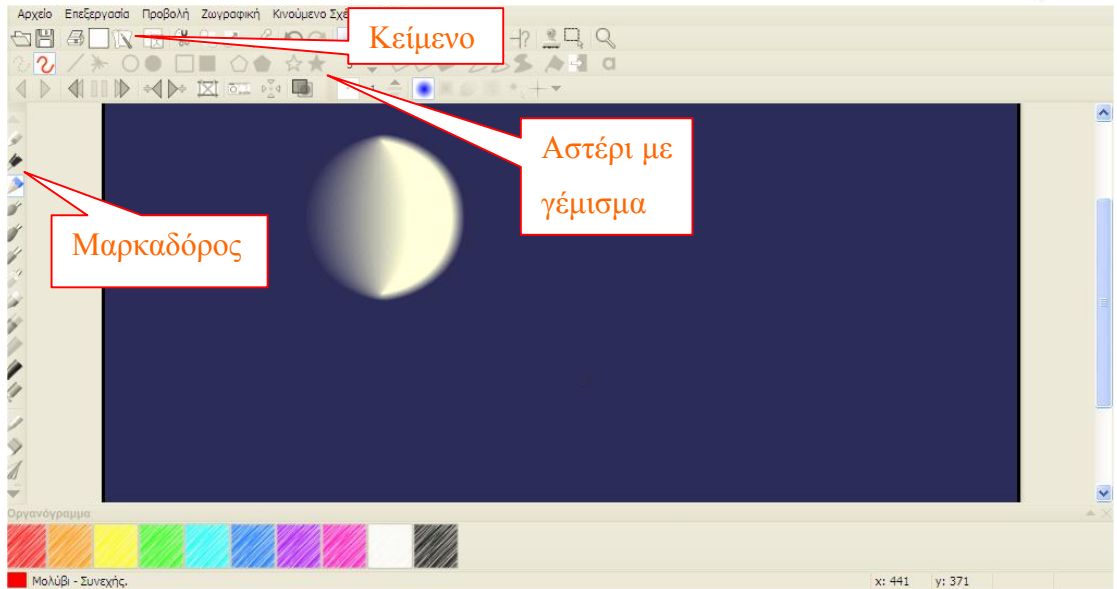

αντιστοιχεί ένας Η/Υ. Ο/Η εκπαιδευτικός τούς δίνει οδηγίες, για να εργαστούν στο περιβάλλον του RNA (Revelation Natural Art). Καλούμε τα παιδιά να εντοπίσουν

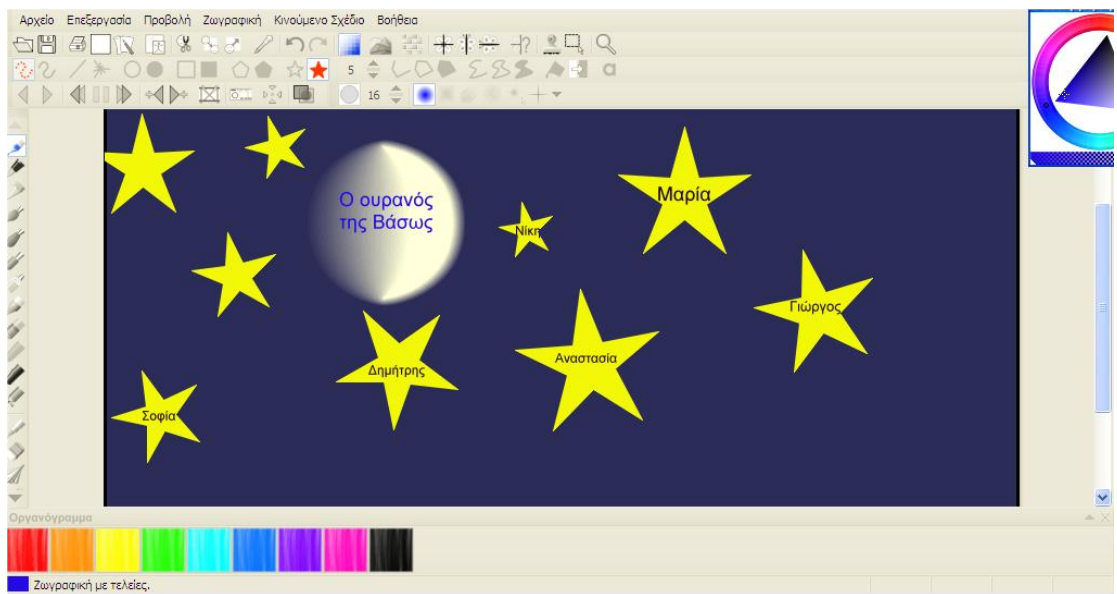
στην επιφάνεια εργασίας το εικονίδιο με το μολύβι . Με διπλό κλικ πάνω του ανοίγει το περιβάλλον ζωγραφικής, όπως στην παρακάτω εικόνα.

Στη συνέχεια, μπορούν να επιλέξουν μια ταπετσαρία της αρεσκείας τους πατώντας στο εικονίδιο του Μενού «Στάμπες» σέρνοντάς τη στην επιφάνεια εργασίας του RNA. Η εικόνα έχει το πλαίσιο με τα κουτάκια μεγέθυνσης. Πηγαίνουμε στο Μενού και επιλέγουμε Ζωγραφική>Στάμπα>Ορισμός ως ταπετσαρία>Παραμόρφωση. Έτσι η ταπετσαρία γεμίζει την επιφάνεια εργασίας.

Στη συνέχεια, προσθέτουμε τα αστέρια μας, επιλέγοντας από τα εργαλεία ζωγραφικής τον μαρκαδόρο και το χρώμα από την «Επιλογή χρώματος» (Alt+F7). Όταν ολοκληρώσουμε την τοποθέτηση των αστεριών, μπορούμε να τα ονοματίσουμε χρησιμοποιώντας την εντολή «Κείμενο». Ο ουρανός μας μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή.

Εναλλακτικά και εφόσον δεν επαρκούν οι Η/Υ για την παραπάνω εργασία, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το [Φύλλο Εργασίας 1](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού), στο οποίο τα παιδιά μπορούν με συμβατικό τρόπο να χρωματίσουν τον ουρανό, τα αστέρια, και να ονοματίσουν όσα αστέρια επιθυμούν για τον δικό τους ουρανό. Στη συνέχεια, κόβουν τον ουρανό τους και στολίζουν την τάξη τους

Στον ουρανό που θα έχει δημιουργήσει κάθε παιδί αναμένεται να υπάρχει και το αστέρι της μητέρας του. Παρακινούμε τα παιδιά να αναζητήσουν όλες τις πιθανές συνώνυμες λέξεις με τη λέξη «μητέρα». Έτσι, έχουμε μια πληθώρα συνώνυμων και υποκοριστικών των λέξεων όπως: μητέρα, μητερούλα, μάνα, μανούλα, μανουλίτσα, μαμά, μαμάκα. Η αναφορά αυτή θα μας βοηθήσει στη δραστηριότητα της συγγραφής νανουρίσματος στο 4ο διδακτικό δίωρο, όπου κάθε ονομασία μπορεί να αποτελέσει την κεντρική ιδέα του ποιήματος μιας ομάδας.

3η – 4η διδακτική ώρα (2ο διδακτικό δίωρο)

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών, για να γνωρίσουν το βιβλίο του Shel Silverstein [«Το δέντρο που έδινε»](#). Αν το συγκεκριμένο βιβλίο υπάρχει στη βιβλιοθήκη του σχολείου, ο εκπαιδευτικός μπορεί να το προβάλλει μέσω του βιντεοπροβολέα, αφού προηγουμένως έχει «σκανάρει» τις σελίδες του. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η άμεση επαφή των παιδιών με το περιεχόμενο και την εικονογράφηση του βιβλίου και γίνεται ελκυστικότερο. Αν η βιβλιοθήκη του σχολείου δε διαθέτει το βιβλίο, μπορούμε να το γνωρίσουμε από [ένα βιντεάκι](#), όπου παρουσιάζεται με ενσωματωμένη αφήγηση και κίνηση στις εικόνες του.

Το βιβλίο αναδεικνύει με απλό και κατανοητό τρόπο τη μεγάλη προσφορά ενός δέντρου (μηλιάς) σε ένα αγόρι. Μέσα από το συγκινητικό αυτό κείμενο διαφαίνεται η μεγάλη αγάπη της μηλιάς γι' αυτό το αγόρι, η οποία με εγκαρτέρηση και υπομονή προσπαθεί να ικανοποιήσει όλα τα «θέλω» του αγοριού, που γίνεται νέος, ώριμος άντρας, και στο τέλος ηλικιωμένος και κουρασμένος από τη ζωή.

Προκαλείται συζήτηση σχετικά με το περιεχόμενο του βιβλίου. Ενδεικτικές ερωτήσεις που μπορεί να βοηθήσουν είναι: «Η μηλιά αρνήθηκε κάτι στο αγόρι;», «Γιατί πιστεύετε η μηλιά έδινε στο αγόρι ό,τι ζητούσε;», «Σταμάτησε ποτέ η μηλιά να αγαπάει το αγόρι;», «Αν ήταν άνθρωπος η μηλιά, ποιος νομίζετε ότι θα μπορούσε να είναι;». Στην τελευταία ερώτηση αναμένεται στις απαντήσεις των παιδιών να περιλαμβάνεται και το πρόσωπο της μητέρας, συνδέοντάς το με την προηγούμενη δραστηριότητα.

Στη συνέχεια, ζητείται από τα παιδιά να αναφέρουν ποια θα μπορούσαν να είναι τα «μήλα» που χαρίζει μια μητέρα στο παιδί της. Στη φάση αυτή ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει στις 6 ομάδες το [Φύλλο Εργασίας 2](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού), στο οποίο δίνονται κάποια πιθανά μήλα-δώρα και καλεί τα παιδιά να ανοίξουν σχετικό αρχείο παρουσίασης (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού) και να τοποθετήσουν στο δέντρο με drag & drop όσα «μήλα» πιστεύουν ότι τους προσφέρει η μητέρα, αλλά και να διαγράψουν ή να μετονομάσουν κάποια άλλα. Πρόκειται για λέξεις-ουσιαστικά που έχουν κυρίως αφηρημένη έννοια και δηλώνουν αισθήματα, συναισθήματα της μητέρας προς το παιδί. Πολλοί «καρποί» αναφέρονται σε νέες και άγνωστες ενδεχομένως λέξεις παρουσιάζοντας παράλληλα και την αντίθετή της, αν υπάρχει. Σε αυτή την περίπτωση ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τα παιδιά να αναζητήσουν στο διαδίκτυο τη σημασία τους στο [Λεξικό κοινής νεοελληνικής](#). Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά αναμένεται να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους και στη συνέχεια να επιχειρηματολογήσουν για τις επιλογές τους σε επίπεδο ομάδας, π.χ. γιατί επέλεξαν ή όχι τη λέξη θάρρος ή δειλία κ.ά. Με αυτόν τον τρόπο αξιολογείται αν κατανόησαν τη σημασία των λέξεων που επιλέγουν να βάλουν στο δέντρο κάθε φορά.

Η επιλογή των κατάλληλων λέξεων και η συμφωνία της ομάδας για αυτές δηλώνει πραγματικά τα κοινά γνωρίσματα όλων των μητέρων.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα ενδυναμώνει το γλωσσικό υπόβαθρο που απαιτείται, για να περάσουμε στη σύνθεση νανουρίσματος από τα παιδιά στο 4^ο δίωρο.

5η – 6η διδακτική ώρα (3ο διδακτικό δίωρο)

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα της βιβλιοθήκης. Ο/Η εκπαιδευτικός προβάλλει στον βιντεοπροβολέα έναν [πίνακα](#) με θέμα το νανούρισμα. Προκαλείται συζήτηση γύρω από το θέμα του πίνακα. Ενδεικτικές ερωτήσεις μπορεί να είναι: «Ποια είναι τα πρόσωπα που εικονίζονται στο έργο;», «Ποια πιστεύετε ότι είναι η σχέση τους;», «Τι κάνει το παιδί;», «Τι κάνει η γυναίκα;», «Είναι πιθανό να μιλάει η γυναίκα του έργου;», «Αν μιλούσε στο παιδί, τι μπορεί να του έλεγε;». Ενδεχόμενες απαντήσεις μπορεί να είναι ότι του λέει τρυφερά λόγια ή ότι του τραγουδάει για να κοιμηθεί.

Προκαλείται συζήτηση γύρω από το νανούρισμα και ποιες ανάγκες του ανθρώπου το γέννησαν. Γιατί οι άνθρωποι δημιούργησαν τα νανουρίσματα; Ζητάμε από τα παιδιά να μας πουν αν οι μαμάδες τους τους έχουν νανουρίσει και αν ξέρουν κάποιο νανούρισμα να μας πουν. Τα ενθαρρύνουμε να μας αναφέρουν πιθανούς άλλους τρόπους που χρησιμοποιούν οι μαμάδες σήμερα για να κοιμίσουν τα μωρά τους. Έπειτα, ρωτάμε να μας πουν αν πιστεύουν ότι οι μαμάδες σήμερα λένε το ίδιο συχνά νανουρίσματα στα παιδιά τους σε σχέση με την παλιά εποχή και γιατί συμβαίνει αυτό. Στόχος της παραπάνω συζήτησης είναι να αντιληφθούν τα παιδιά ότι οι συνήθειες που υιοθετούνται κατά καιρούς ικανοποιούν κάποια ανθρώπινη ανάγκη, η οποία σε επόμενες εποχές ικανοποιείται με άλλους τρόπους, όπως στο συγκεκριμένο θέμα με την πιπίλα, τα μουσικά CD, τις ηλεκτρονικές κούνιες, τα μουσικά παιχνίδια που κινούνται πάνω από το κεφαλάκι του παιδιού για να το σύρουν στον ύπνο κ.ά.

Ακόμη, είναι δυνατόν να προκληθεί συζήτηση σχετικά με τον δημιουργό των πρώτων νανουρισμάτων και ποιος εικάζουν τα παιδιά ότι μπορεί να είναι. Μπορεί να

ήταν κάποιος ποιητής; Πώς διάβαζαν τα ποιήματα οι μαμάδες, που πολλές από αυτές δεν ήξεραν γράμματα; Μπορεί λοιπόν σε αυτό το σημείο να γίνει ένας πρώτος διαχωρισμός των νανουρισμάτων σε δημοτικά-παραδοσιακά (που δε γράφτηκαν αλλά διαδόθηκαν από στόμα σε στόμα) και σε έντεχνα, που αποτελούν ποιήματα μελοποιημένα ή όχι. Ενθαρρύνουμε τα παιδιά να γνωρίσουν κάποια [Νανουρίσματα](#) από το Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού.

Στη συνέχεια, ανακαλούμε στη μνήμη τους το νανούρισμα του Γ. Ρίτσου «Πρωινό άστρο», μικρό απόσπασμα του οποίου συναντήσαμε στο σχολικό εγχειρίδιο «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού» στην ενότητα 2 *Με το σεις και με το σας*. Ο/Η εκπαιδευτικός προτείνει στα παιδιά να διαβάσουν μεγαλύτερο μέρος του έργου από [ιστοσελίδα με στίχους](#). Προκαλείται συζήτηση, για να ξαναθυμηθούν τα παιδιά για ποιον έγραψε το νανούρισμα αυτό ο Γ. Ρίτσος. «Με ποια ιδιότητα γράφει το ποίημα ο ποιητής και σε ποιον απευθύνεται;», «Ποιο είναι το φύλο του παιδιού;», «Τι ζητάει ο πατέρας από την κόρη του;». Μιλάμε και για τη μορφή του ποιήματος, αν έχει ομοιοκαταληξία ή όχι. Εδώ μπορούμε να αναφέρουμε κάποια στοιχεία για τους νεωτερικούς ποιητές, στους οποίους ανήκει και ο Ο. Ελύτης, που έχουν γνωρίσει τα παιδιά μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια, την αυτόματη γραφή και την έλλειψη ομοιοκαταληξίας σε πολλά έργα. Στη συνέχεια, μπορούμε να ακούσουμε [μελοποιημένο](#) το ποίημα-νανούρισμα του Γ. Ρίτσου. Το συγκεκριμένο βιντεάκι δεν έχει εικόνες, ούτε λόγια, γι' αυτό προτείνεται να βλέπουμε την προηγούμενη σελίδα ενώ ακούμε, για να μπορούν τα παιδιά να τραγουδήσουν στον ρυθμό που ακούν.

Στη συνέχεια, προβάλλουμε και ακούμε ένα άλλο νανούρισμα, το [«Κοιμήσου, αγγελούδι μου»](#) του Κ. Βίρβου από τον δίσκο *Το τραγούδι του νεκρού αδελφού*, σε μελοποίηση του Μ. Θεοδωράκη. Το συγκεκριμένο βίντεο προβάλλει και τους στίχους, ώστε τα παιδιά μπορούν να συμμετέχουν στο τραγούδισμά του. Κινητοποιούμε τα παιδιά να προσέξουν από [την ιστοσελίδα με τους στίχους](#) σε ποιον απευθύνεται αυτό το νανούρισμα και από ποιες λέξεις το καταλαβαίνουμε.

Μένουμε στο σημείο που ο ποιητής ζητάει από το παιδί του να ακολουθήσει τον δρόμο τον καλό, να έχει μεγάλη καρδιά σαν του Χριστού και να μην παρεκκλίνει από το καλό, ακόμα κι αν ταλαιπωρηθεί. Συγκρίνουμε με ό,τι συμβουλεύει ο Γ. Ρίτσος την κόρη του για τη ζωή της «...να γίνεις ό,τι ζητάει η ευτυχία του κόσμου... να φτιάχνεις την ευτυχία του κόσμου...», γιατί έτσι θα είναι κι εκείνη χαρούμενη κι ευτυχισμένη, εφόσον «...άλλη χαρά δεν είναι πιο μεγάλη απ' τη χαρά που δίνεις...». Εντοπίζουμε ομοιότητες ανάμεσα στα δύο νανουρίσματα και αναπτύσσεται συζήτηση γύρω από το αν τελικά όλοι οι γονείς επιθυμούν για τα παιδιά τους παρόμοια πράγματα και τι τα συμβουλεύουν, για να είναι ευτυχισμένα. Ρωτάμε τα παιδιά να μας πουν αν και οι δικοί τους γονείς τους δίνουν παρόμοιες συμβουλές με τους ποιητές και γιατί αισθάνονται ότι το κάνουν αυτό, τι επιθυμούν για τα παιδιά τους.

Στο δεύτερο νανούρισμα διαφαίνεται σαφής θρησκευτική επιρροή. Παροτρύνουμε τα παιδιά να σκεφτούν: «Αν ο συγκεκριμένος γονιός δεν ήταν χριστιανός, θα συμβούλευε και θα ευχόταν άραγε το ίδιο για το παιδί του;». Οι γνώσεις των παιδιών αυτής της ηλικίας για τις άλλες θρησκείες εξαρτώνται από τα βιώματά τους και τη συνύπαρξή τους με αλλόθρησκους ανθρώπους, ίσως και συμμαθητές τους. Αναπτύσσεται έτσι μια συζήτηση για το κατά πόσο η θρησκευτική πίστη ορίζει και καθορίζει τις επιθυμίες και τις επιλογές που κάνουν οι γονείς ανά τον κόσμο για τα παιδιά τους, για να είναι ευτυχισμένα.

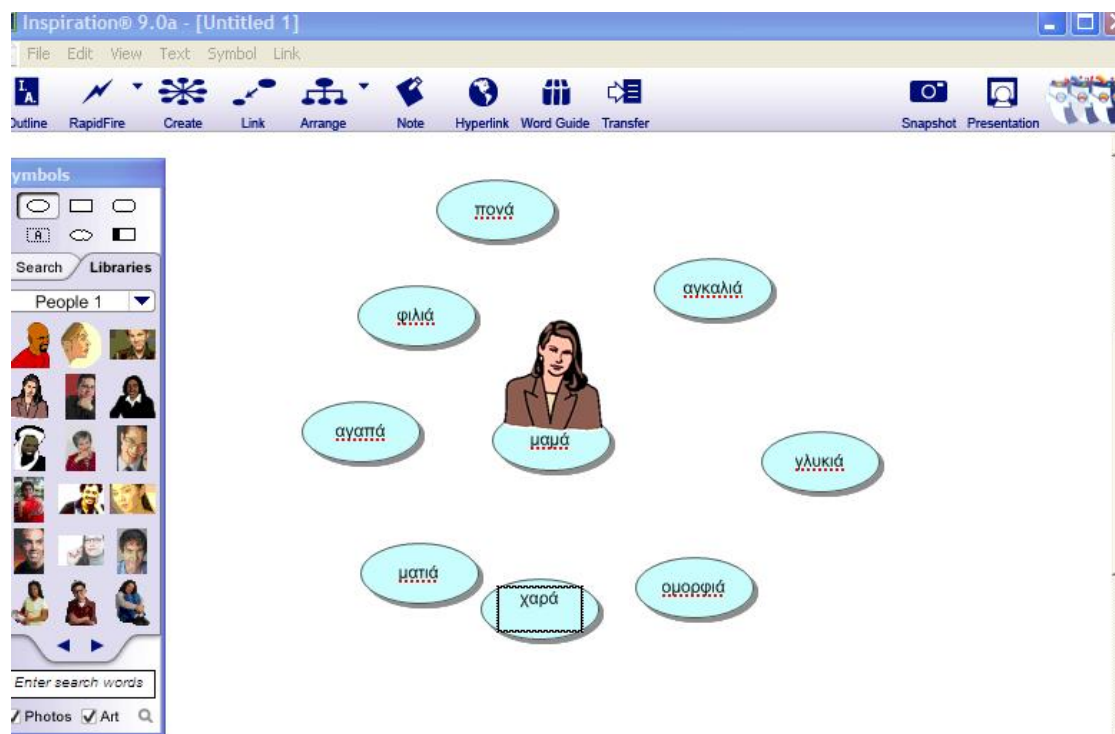
Παροτρύνουμε τα παιδιά να σκεφτούν, αν θα ήθελαν να γράψουν ένα νανούρισμα για τη μητέρα τους (κείμενο έκφρασης συναισθημάτων) και τι ενδεχομένως θα της έλεγαν, για να την καθησυχάσουν για τις επιλογές που θα κάνουν στη ζωή τους.

7η – 8η διδακτική ώρα (4ο διδακτικό δίωρο)

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών χωρισμένα σε ομάδες των 4 ατόμων, με έναν υπολογιστή στη διάθεση κάθε ομάδας. Η εκπαιδευτικός μοιράζει στα παιδιά το Φύλλο Εργασίας 3 (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού), όπου

δίνονται αναλυτικές οδηγίες για το πώς θα δουλέψουν τα παιδιά για τη συγγραφή νανουρίσματος. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δουλέψει μια κεντρική ιδέα-λέξη καταγράφοντας τις ιδέες της με τη βοήθεια του λογισμικού δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών Inspiration. Τα παιδιά θα καταγράψουν νέες λέξεις που να αφορούν μεν στο περιεχόμενο της λέξης «μαμά» ή όποια συνώνυμή της διαλέξουν, αλλά και να έχουν κοινό το δεύτερο μόρφημα-κατάληξη, προκειμένου να δημιουργήσουν σύνολα ομοιοκατάληκτων λέξεων. Πρόκειται για παραγωγή λόγου που βασίζεται στην κίνηση της γλώσσας στον παραδειγματικό της άξονα (Δημάση 2001).

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι να αξιοποιηθεί ο γλωσσικός πλούτος που κατακτήθηκε στο 2ο διδακτικό δίωρο και να παραχθεί ποιητικός λόγος με ομοιοκαταληξία που μπορεί πιο εύκολα να μελοποιηθεί ίσως και από τα ίδια τα

παιδιά. Η συγγραφή του νανουρίσματος γίνεται στο [Φύλλο Εργασίας 4](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού).

9η διδακτική ώρα

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών χωρισμένα σε ομάδες των 4 ατόμων, για να ετοιμάσουν την κάρτα για τη γιορτή της μητέρας. Θα χρησιμοποιήσουν το λογισμικό Γλώσσας για την Α΄- Β΄ Δημοτικού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Για τη συγγραφή της κάρτας μπορούμε να ανακαλέσουμε στη μνήμη των παιδιών στοιχεία σχετικά με τη δομή της ευχετήριας κάρτας, που έχουν διδαχθεί στη 14η ενότητα *Με προσκαλούν και προσκαλώ* του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού». Τα προτρέπουμε να μεταφέρουν, αν θέλουν, το νανούρισμα που έγραψαν για τη μητέρα ή να γράψουν όμορφες ευχές, αξιοποιώντας το νέο λεξιλόγιο που έχουν κατακτήσει. Μπορούν να προσθέσουν εικόνες, περιγράμματα και χρώματα. Στο τέλος, θα εκτυπώσουν την κάρτα που ετοίμασαν.

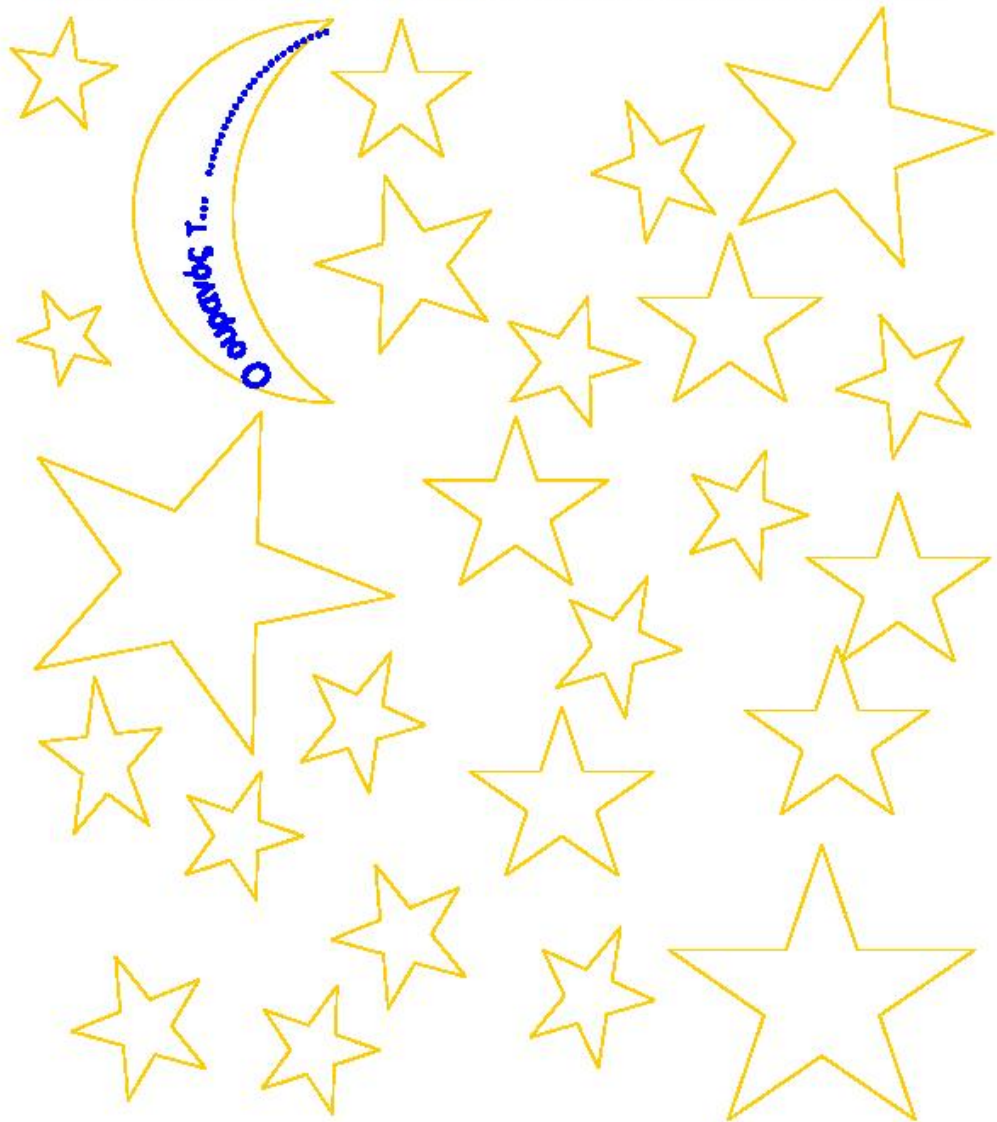

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φτιάχνω το δικό μου... ουρανό της αγάπης

Χρωματίζω τον ουρανό μου με όποιο χρώμα επιθυμώ, δίνω αγαπημένα χρώματα και ονόματα στα αστέρια του ουρανού μου. Γράφω το όνομά μου στο φεγγάρι. Στη συνέχεια κόβω στη διακεκομμένη γραμμή και στολίζω την τάξη μου.

✂.....

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

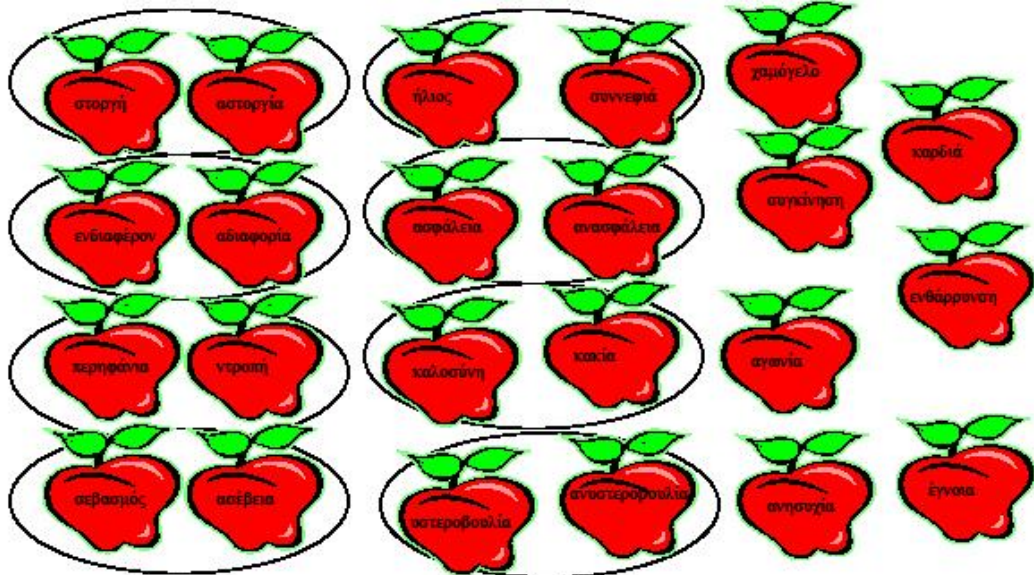
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Τα δώρα ...της μαμάς μου

Παρακάτω καταγράφονται τα πιθανά δώρα-μήλα που μπορεί να σας χαρίσει η μητέρα σας.

Προσέξτε όμως υπάρχουν και τα αντίθετά τους, οπότε αν δε γνωρίζετε αν αρέσει τους μπορείτε να την αναζητήσετε εδώ γράφοντας τη λέξη στο λευκό πεδίο Βρες και κάνοντας κλικ στο κουμπί «Βρες».

1) Για να τοποθετήσετε τα μήλα που σας αρέσουν πάνω στο δέντρο, πρέπει να ανοίξετε με διπλό αριστερό κλικ το αρχείο « Μηλιά» που βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή.

2) Εκεί υπάρχουν αρκετά μήλα με ονόματα. Δείτε ποια σας εκφράζουν και στολίστε τη μηλιά.

3) Όποια δε σας εκφράζουν διαγράψτε τα ή πατήστε πάνω τους με διπλό αριστερό κλικ και δώστε τους ένα άλλο όνομα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Καταγράφω ιδέες για να νανουρίσω... τη μητέρα μου

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

- 1) Πάνω στην επιφάνεια του υπολογιστή σας υπάρχει το συγκεκριμένο εικονίδιο . Ανοίξτε το αρχείο με διπλό αριστερό κλικ του ποντικιού.
- 2) Στο παράθυρο που θα ανοίξει επιλέξτε τη συγκεκριμένη εντολή .
- 3) Στο μπαλονάκι που εμφανίζεται εισάγετε την κύρια ιδέα. Μπορείτε να ορίσετε τη λέξη «μαμά» ή όποια συνώνυμή της γνωρίζετε και θέλετε να αποτελέσει τον πυρήνα των σκέψεών σας για να βρείτε τις κατάλληλες λέξεις.
- 4) Βρίσκετε τις ομοιοκατάληκτες λέξεις με την κύρια ιδέα σας αν θέλετε να δημιουργήσετε ένα νανούρισμα με ομοιοκαταληξία και τις σημειώνετε γύρω από αυτή.
Τις νέες λέξεις τις γράφετε κάνοντας αριστερό κλικ στην επιφάνεια γύρω από την κύρια ιδέα. Τότε σχηματίζεται ένας σταυρός και εκεί μπορείτε να γράψετε τη λέξη που σκεφτήκατε, η οποία αυτόματα μπαίνει σε ένα μπαλονάκι.
- 6) Γράψτε όσες περισσότερες λέξεις μπορείτε, για να έχετε πολλές ιδέες.

Καλή έμπνευση!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το νανούρισμα για τη μητέρα

Η ομάδα μας _____

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το θέμα της μητρότητας μπορεί να επεκταθεί και σε άλλους τομείς. Θα μπορούσε να συνδυαστεί με ακούσματα νανουρισμάτων άλλων χωρών, ώστε να τονιστούν οι κοινές ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών ανεξάρτητα από την κοινωνική τάξη και την καταγωγή.

Επιπλέον, μπορεί να αναδειχθεί η θρησκευτική του διάσταση. Στην Ορθόδοξη εκκλησία η γιορτή της μητέρας τοποθετείται στις 2 Φεβρουαρίου, που είναι και η γιορτή της Υπαπαντής του Χριστού. Είναι η μέρα που η Παναγία πήγε τον μικρό Χριστό στον ναό του Σολομώντα και προϋπαντήθηκε από τον γέροντα Συμεών, 40 μέρες μετά τη γέννησή του. Στις μέρες μας 40 μέρες μετά τη γέννηση ενός παιδιού γίνεται ο σαραντισμός κατά μίμηση του σαραντισμού του Χριστού. Είναι το πρώτο βήμα που κάνει το παιδί προς την εκκλησία.

Ακόμη, στο σενάριο μπορεί να δοθεί περιβαλλοντική διάσταση. Η Γαία μητέρα θεών και ανθρώπων γιορτάζονταν στην αρχαία Ελλάδα την άνοιξη. Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το σχετικό βιβλίο της Σοφίας Ζαραμπούκα «[Μυθολογία 1](#)», όπου περιγράφεται σύμφωνα με τη μυθολογία η γέννηση του κόσμου. Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για τους στόχους περιβαλλοντικού προγράμματος.

Επιπλέον, θα μπορούσε πολύ ωραία να αξιοποιηθεί και σε [πρόγραμμα Αγωγής Υγείας](#), εφόσον συνεισφέρει στη συναισθηματική ωρίμανση των παιδιών, την αρμονική και δημιουργική συνύπαρξη με τους άλλους ανθρώπους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο επιχειρεί με δραστηριότητες συνδεδεμένες μεταξύ τους να αναδείξει την ατέρμονη προσφορά της μάνας και να καταλήξει σε συγγραφή κειμένου που να εκφράζει συναισθήματα και ευχές για αυτή. Απώτερος στόχος είναι να καλλιεργήσει στα παιδιά ευγενικά συναισθήματα για τον άνθρωπο γενικότερα, που να βασίζονται στην αγάπη, την προσφορά και την ευχαρίστηση από αυτή.

Προτείνεται η χρήση γραπτών οδηγιών σε φύλλο εργασίας, εφόσον τα παιδιά της Β΄ τάξης στη δεδομένη χρονική στιγμή της εκπαίδευσής τους έχουν κατακτήσει αυτή τη δεξιότητα και μέσα από σχετικές δραστηριότητες της σχολικής ύλης.

Οι δραστηριότητες του σεναρίου θεωρούνται εύκολα εφαρμόσιμες από παιδιά της συγκεκριμένης ηλικίας. Η συγγραφή ποιήματος ίσως δυσκολέψει τα παιδιά σε μικρό βαθμό όμως, δεδομένου ότι έχουν προηγούμενη εμπειρία μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια της Γλώσσας και τη δημιουργία ομοιοκατάληκτων στίχων.

Οι δραστηριότητες του σεναρίου είναι ενδεικτικές και μπορούν να περιοριστούν ή να εμπλουτιστούν, ανάλογα με τα δεδομένα κάθε τάξης.

Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των δραστηριοτήτων παρατίθεται συνοδευτικό υλικό.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολίδου, Β. & Ε. Χοντολίδου, Ε. 2007. *Διδακτικές προτάσεις για το μάθημα της λογοτεχνίας. Γ΄ Γυμνασίου, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2005-2007*, Δράση 1.Α.5 Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού Λογοτεχνίας για την Γ΄ Γυμνασίου. Διαθέσιμο στο: <http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/1902/337.pdf> [27.4.2014]

Δημάση, Μ. 2001. *Η Διδασκαλία των Πεζών και των Ποιητικών Κειμένων στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. 2011. *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό*. Τόμος Α΄. Αθήνα: Π.Ι.

Π.Ι. 2011. *Πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα. Διαθέσιμο στο: <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php> [27.04.2014]

Χατζησαββίδης, Σ., & Αλεξίου, Μ. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα: Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και*

άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές.
Θεσσαλονίκη: ΚΕΓ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον φάκελο συνοδευτικού υλικού δίνονται:

- α) Τα 4 φύλλα εργασίας σε μορφή εγγράφου
- β) Το αρχείο παρουσίασης «Η μηλιά»